

SAVARIA ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

a 10. évfolyam számára

2023-2024. TANÉV

ISKOLAI FORDULÓ

2024. január 09. 14.00 – 16.00

***Kedves Versenyző! Válaszait olvashatóan írja le!
Hiba esetén egyértelműen - egy áthúzással - javítson!***

***A versenyző neve:
A versenyző iskolája:***

**Csak a megfelelően végrehajtott válaszadás
fogadható el!**

A feladatsorban szereplő források hivatkozásai az értékelési útmutatóban található!

Maximum: 100 pont

Elért pontszám:

A javítótanár aláírása:

1. feladat

3 pont/...

Melyik esemény történt később? **Húzza alá** a választ!

- a) A pápa és a konstantinápolyi pátriárka kölcsönösen kiközösítették egymást. *vagy* Szent Benedek Monte Cassinoban bencés rendet alapított.
- b) Az angol rendi gyűlés összeülése. *vagy* A francia rendi gyűlés összeülése.
- c) Johannes Gutenberg találmányának alkalmazása. *vagy* A Hanza - szövetség létrejötte.

2. feladat

3 pont/...

Írja a vonalra Jézus életének eseményeihez kapcsolódó helyszínt! Az alábbi helyszínek közül válasszon! Gáza, Kána, Jeruzsálem, Jerikó, Betlehem, Genezáret-tó, Jordán folyó

- a) Jézus születése _____
- b) Jézus megkeresztelése _____
- c) Jézus kereszthalála _____

3. feladat

2 pont/...

Honnan származik az alábbi idézet? **Húzza alá** a választ!

- a) „Őrizkedjetek pedig a hamis prófétáktól, akik juhoknak ruhájában jönnek hozzátok, de belől ragadozó farkasok.”

Hegyi beszéd (Máté evangéliuma, amelyet Jézus a tanítványai előtt mondott el) *vagy* Pál apostolnak a korinthusbeliekhez írt első leveléből

- b) „Senkinek semmivel ne tartoztatok, hanem csak azzal, hogy egymást szeressétek, mert aki szereti felebarátját [embertársát], a törvényt betöltötte.”

Pál apostol levele a rómaibeliakhoz *vagy* Theodosius törvényei

4. feladat

6 pont /...

Töltse ki a táblázatban a kereszténységre vonatkozó hiányzó részeket!

Időpont	Helyszín	Történelmi személyiség	Döntés
a)	b)	Constantinus	A császár biztosította a keresztényeknek is a szabad vallásgyakorlatot.
325	c)	Constantinus	d)
e)		f)	A kereszténység államvallás.

5. feladat

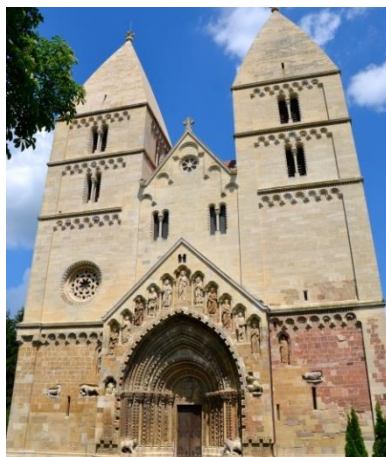
16 pont/...

Írja be a megfelelő táblázatba a fogalom, a kép, a név vagy az idézet betűjelét! Két elem kimarad.

Indokolja miért!

a)

b)

c)

- d) Jahve e) evangélium f) Korán g) dzsihad h) Újszövetség
 i) Ramadán j) Mekka k) „Kötelező alamizsnaosztás a szegények támogatására.”

l) „...vette a kenyeret, és hálákat adván, megtörte és ezt mondta: Vegyétek, egyetek! Ez az én testem, mely ti érettetek megtöretik...”

m)

n)

o)

Kereszténység	Iszlám

p) Kimaradó betűjel: _____ Indoklás: _____

q) Kimaradó betűjel: _____ Indoklás: _____

r) **Milyen** stílusú a b) betűjelű épület? _____

6. feladat

9 pont/...

Egészítse ki a szöveget a zárójelben található szavakkal, és **válaszoljon** röviden az alábbi kérdésekre! (arabok, avarok, szkíták, hunok, mongolok, 395, 451, Róma, Catalaunum,, Buda, Attila, „Vad barbár”, „Isten ostora”, „ A keresztények végzete”, Kárpát-medence)

- a) A sztyeppeövezet nyugati felén éltek a/a) _____, a Fekete-tengertől és a Kaukázustól északra elterülő pusztákon.
- b) Nevezze meg azt a nomád népet, mely Kínától északra, a Góbi sivatag térségében élt! A kínai történetírók is írnak róluk. Ellenük, védekezésül építették ki a kínai nagy falat. a/az _____ Bleda és testvére a c) _____ földrajzi név –be/-ba helyezték át
- d) a/az _____ Birodalom központját. Bleda halála után vette át a birodalom vezetését
- e) _____, és lett fejedelem, akit gyakran emlegettek
- f) a/az _____-ként.
- g) Húzza alá a helyes választ!
Az új fejedelem adófizetésre kényszerítette Budát, Konstantinápolyt, Novgorodot.
A germán-római haderő a Galliába betörő fejedelem csapataival h) _____ idő ban/-ben
- i) _____ hely –nál/-nél vette fel a harcot.

7. feladat

10 pont/...

Írja be a történelmi fogalmat a meghatározás utáni vonalra! (A zárójelben olvasható fogalmak közül válassza ki a helyes megoldást!)

(műezzin, kádi, Szentföld, Golgota, kolduló rend, tanító rend, érsek, püspök ,ugar, kétnyomásos gazdálkodás, tárnokmester, főkamrás kolera, pestis, kalifa, kancellária, tized, terményadó, robot, katolikus (egyetemes), ortodox (görögkeleti), iszlám, vetésforgó)

- a) A középkorban a be nem vetett szántóföld elnevezése. _____
- b) A muszlim világban egy személyben vallási és állami vezetők. _____
- c) Konstantinápoly irányítása alatt álló keresztény egyház. _____
- d) Nagy Károly az oklevelek kiadására hozta létre ezt az intézményt. _____
- e) Az a terület, ahol Krisztus életének helyszínei találhatóak. _____
- f) A földbirtokos földjén a jobbágyok által végzett ingyenmunka. _____
- g) Az Assisi Szent Ferenc és a Szent Domonkos által alapított rendek közös neve. _____
- h) Fertőző betegség. 1347-ben genovai hajósok a Fekete-tenger térségéből hurcolták be Európába.

- i) Szent István által létrehozott főegyházmegye élén álló személy. _____
- j) II. András idején a királyi jövedelmek kezelését végző személy. _____

8. feladat

4 pont/...

Húzza át azt a négyet, ami nem volt koronázási jelkép a Királyi Magyarországon a XIV. században!

lándzsa, korona, jogar, bárd, bíborszín szegélyű tóga, országalma, gyűrű

9. feladat

2 pont/...

Melyik uralkodócsaládhoz kapcsolhatók a képek? Írja a címer és a zászló melletti vonalra!

a) _____

b) _____

(A zászlón vörös és ezüst színek szerepelnek.)

10. feladat

5 pont/...

Egészítse ki a székelyekkel (XII – XV. sz.) kapcsolatos hiányos mondatokat!

Mivel katonai szolgálatot láttak el a) _____-at,-et kaptak.

A gyalog székelyek b) _____-an,-en harcoltak, mert nem volt lovuk, a lófők

c) _____ként vonultak hadba, és az előkelők, a primorok lovas kísérettel.

A székely területek nem tartoztak a/az d) _____ vármegyék alá, élükön a király

által kinevezett ispán állt. Közigazgatási egységeik a/az e) _____

voltak. (tankönyvi szöveg)

11. feladat

5 pont/...

A tartományurak neve mellé **írja be** annak a területnek a sorszámát a lenti térképről, amelyet birtokoltak!

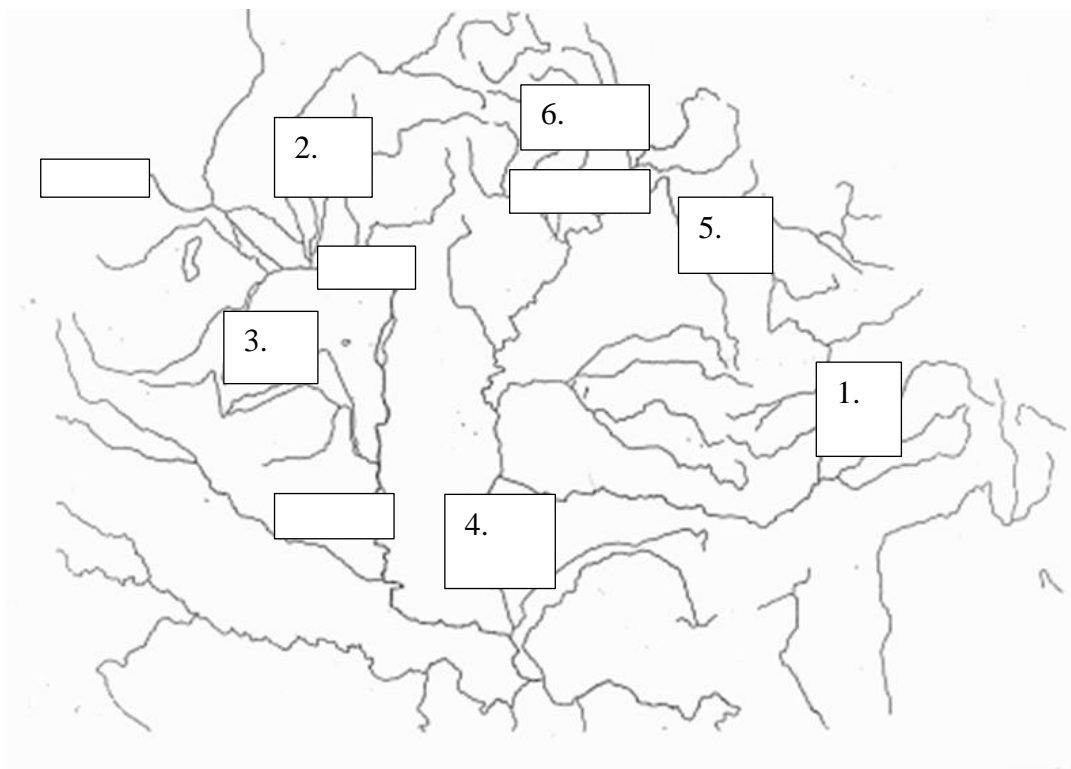
a) Csák Máté _____

b) Kőszegiek _____

c) Borsa Kopasz _____

d) Aba Amádé _____

e) Az üresen álló téglalapok közül a megfelelőbe **írja be** a történelmi helyszín nevét, **hol** aratott győzelmet I. Károly 1312-ben!

12. feladat

4 pont/...

Karikázza be a kérdésre adott helyes válasz sorszámát vagy betűjelét!

a) **Kik** alkották a török haderő elitalakulatát?

1. topcsik

2. janicsárok

X szpáhik

b) **Hol** győzte le a szerbeket 1389-ben Murád szultán?

1. Mohácsnál

2. Drinápolynál

X Rigómezőnél

c) **Minek** köszönhette Hunyadi János az 1443-1444-es téli hadjárat győzelmét?

1. A lovagi harcmodornak.

2. A szekérvár alkalmazásának.

X A lovagi, a huszita és a könnyűlovas harcmodor ötvözésének.

d) **Melyik** volt Hunyadi János legkiemelkedőbb tisztsége?

1. szörényi bán

2. kormányzó

X nándorfehérvári kapitány

13. feladat

3 pont/...

Ki követte a trónon a következő uralkodókat! **Írja** a vonalra!

a) I. (Szent) László _____

b) II. András _____

c) I. Károly _____

14. feladat

17 pont/...

Válaszoljon röviden a Luxemburgi Zsigmonddal kapcsolatos kérdésekre!

a) - b) **Kik** voltak a szülei: _____

c) **Miért** bomlott fel a lengyel-magyar perszónálunió? _____

d) – e) **Mikor** és **hol** koronázták magyar királlyá? _____

f) **Hogyan** változott a királyi várak birtokállományának nagysága? _____

g) **Milyen** néven vált országunkban ismertté a Firenzéből kereskedőtanoncként ideérkező Filippo Scolari? _____

Mely három pilléren nyugvó határvédelmet épített ki a töröktől elszenvedett nikápolyi (1396) vereség után?

h) _____

i) _____

j) _____

k) **Miért** volt jelentős az úgynevezett konstanzi bulla (konstanzi zsinat, 1415)? _____

l) **Melyik** gótikus stílusban épült palotát neveztek „Frisspalotának”? **Húzza alá** a választ!

a diósgyőri várat, a budai vár déli részén épült palotát, a visegrádi várban épült királyi palotát

m) – p) **Húzza alá** azt a **négy** címet, amelyek Luxemburgi Zsigmondhoz kapcsolhatók!

spanyol király, magyar király, német király, bajor király, szász fejedelem, cseh király, német-római császár

q) Luxemburgi Zsigmond akaratának megfelelően **kit** koronáztak magyar királlyá halála után?

